

Парламент. Перезавантаження

В одному з недавніх інтерв'ю Президент України Петро Порошенко зізнався: остаточне рішення про призначення дострокових виборів Верховної Ради ухвалив для себе, коли побачив, як чинний парламент голосував за визнання «ДНР» і «ЛНР» терористичними організаціями. 228 – це межа, це небезпека. Однак народні депутати дали Президенту України юридичну підставу для дострокового припинення повноважень Верховної Ради сьомого скликання ще 24 липня. Фракції «УДАР», ВО «Свобода» та ще 19 позафракційних депутатів покинули парламентську коаліцію. Вони пішли на цей крок не через політичні суперечки чи міжусобиці, а якраз навпаки – через спільний погляд на проблему оновлення влади після Революції гідності. Після того, як нова коаліція протягом 30 днів так і не утворилася, глава держави призначив дострокові вибори Верховної Ради. Тож 26 жовтня обиратимемо нових депутатів-законодавців. Нових! А вже оновлення парламенту було однією з вимог Майдану.

16

Для її цілковитої реалізації законодавці мали прийняти новий закон про вибори народних депутатів, який ґрунтувався б на застосуванні пропорційної системи за відкритими списками. Це означає, що виборець мав би змогу, обравши партію, самостійно сформувати її список. Тобто місця в ньому визначалися б голосами виборців, а не партійними босами, волю котрих «підпирають» з'їзди. Але цього так і не сталося, парламентські вибори відбудуться за старими правилами. Виборцям залишається тільки сподіватися на чесність кандидатів, комісій та, врешті, й самих виборців. Бо, кажуть, маємо таких правителів, на яких заслуговуємо.

Не відбудуться вибори до парламенту на території окупованого Росією Криму й на підконтрольній сепаратистам частині Донбасу. Лише у 15 із 32 округів Донецької та Луганської областей є можливість їх провести, – повідомив Голова Центру виборчого Михайло Охондовський на брифінгу з нагоди старту виборчої кампанії.

– У будь-якому разі ЦВК робитиме все можливе, щоб у цих областях вибори відбулися на кожній виборчій дільниці, де це безпечно. До того ж у нас уже напрацьований механізм тісної взаємодії з СБУ, Генеральною прокуратурою, МВС та Міністерством оборони для забезпечення безпеки виборців, членів окружних і дільничних комісій, органів ведення Державного реєстру виборців, – додав голова ЦВК.

Попри вельми невтішну ситуацію, на більшості території України змагання за місця в українському парламенті таки відбудуться. Як і під час минулих виборів, 225 депутатів Верховної Ради України обиратимуться на мажоритарній основі, й стільки ж – за партійними списками. Політичні сили запропонували виборцям партійні списки з рекордною кількістю журналістів, громадських активістів та військових, які приїжджали на партійні з'їзди з передової, навіть не знімаючи форми.

За соціологічними опитуваннями та рейтингами, переконалив перемогу на виборах здобуде політична сила Президента України Петра Порошенка. Його партію «Солідарність» 27

серпня перейменовано на Блок Петра Порошенка. Президентську партію прогнозовано очолив давній друг, соратник і радник очільника держави Юрій Луценко. Сам Петро Порошенко став почесним главою політичної сили.

Уже на її другому з'їзді 14 вересня першим номером виборчого списку обрано лідера партії «УДАР», мера Києва Віталія Кличка – політичного партнера Петра Порошенка. Юрій Луценко балотується другим номером. До трійки лідерів увійшла відома лікарка, громадська активістка та позаштатний радник Президента України Ольга Богомолець, четвертий номер у списку посів чинний віце-прем'єр Володимир Гройсман. Замикає першу п'ятірку екс-голова Меджлісу кримськотатарського народу, народний депутат України Мустафа Джемільєв. До першої десятки списку увійшов також полковник Юлій Мамчур, колишній командир Севастопольської бригади тактичної авіації, який у березні під час конфлікту в Криму залишився вірний присязі й разом зі своїми підлеглими, без зброї, під бойовим стягом бригади та Державним прапором України, співаючи український гімн, рушив у бік озброєних російських вояків, що блокували прохід до військової частини. Сьомий номер у списку партії – відома письменниця, народний депутат України від партії «УДАР» Марія Матіос, восьмий – народний депутат України Микола Томенко, дев'ятий – народний депутат України та уповноважений Президента з питань урегулювання ситуації на Сході держави Ірина Геращенко. Закрив десятку лідерів списку голова парламентської фракції «УДАР» Віталій Ковальчук.

Також у прохідній частині списку Блоку Петра Порошенка до Ради балотуються голова Меджлісу кримськотатарського народу Рефат Чубаров, миколаївський бізнесмен Аркадій Корнацький, журналісти та активісти Сергій Лещенко й Мустафа Найєм.

Окрім них, у списку президентського блоку – дружина лідера партії, народний депутат України Ірина Луценко (номер 70), співачка, колишній народний депутат Оксана Білозір (80), президент Конфедерації буді-

вельників України Лев Парцхаладзе (95), народні депутати Руслан Князевич (12), Юрій Стець (13), Едуард Гурвіц (96), письменник Дмитро Павличко (153) та загалом майже вся фракція партії «УДАР» і зорієнтована на Президента частина «Батьківщини».

Соціологи констатують: другою за популярністю політичною силою є Радикальна партія Олега Ляшка. Після самого лідера та його заступника Андрія Лозового у списку партії – командир добровольчого батальйону «Айдар» Сергій Мельничук, співачка Злата Огневич, активіст Євромайдану Артем Запотоцький.

Крім того, у десятці – політолог Ігор Попов, командир батальйону «Луганськ-1» Артем Вітко, плавець Денис Силантьєв, депутат Київради від Радикальної партії, екс-заступник командира батальйону «Азов» Ігор Мосійчук і волонтер Олена Кошелева.

Загалом список Радикальної партії Олега Ляшка зібрав під свої знамена партійних активістів, військових добровольців, економістів, досвідчених чиновників та ін.

Останні рейтинги й соціологічні опитування демонструють приблизно однакові дані щодо політичної партії «Громадянська позиція (Анатолій Гриценко)». Вона набирає близько 10% голосів виборців і, отже, посідає третю стартову позицію на виборчих перегонах. Нагадаємо, що партія Анатолія Гриценка іде на вибори разом із партією «Демократичний альянс», лідером якої є Василь Гацько. Двоє лідерів цих політсил у виборчому списку – на першому та другому місцях відповідно. До першої п'ятірки також увійшли: юрист Марина Соловійова, громадські активісти Олег Дерев'янка й Віталій Шабунін.

А до першої десятки потрапили: голова Тернопільської обласної організації партії «Громадянська позиція», депутат Тернопільської міської ради Петро Ландяк (номер 6), депутат п'яти скликань Тарас Стецьків (7), голова Львівської обласної організації партії «Громадянська позиція» Анатолій Забарилко (8), кадровий офіцер, військовий аналітик Іван Апаршин (9), заступник голови партії

«Громадянська позиція», народний депутат Олег Канівець (10). У списку широко представлені й громадські активісти та кадрові офіцери, добровольці батальйону «Айдар».

Список політичної партії «Батьківщина» очолила льотчиця ВПС України Надія Савченко, котру російські окупанти викрали й незаконно утримують під арештом у Воронезькому СІЗО. Надію Савченко намагаються звинуватити в убивстві російських журналістів, тому їй і призначили проведення психіатричної експертизи. Проте жодного стосунку до інкримінованих їй дій вона не має. Наша держава наполягає на звільненні її з-під арешту в рамках пункту мінського протоколу про українських політичних в'язнів, котрих утримують під вартою в РФ.

Другий номер у списку – лідер цієї політики Юлія Тимошенко, третій – громадський діяч та боєць батальйону «Айдар» Ігор Луценко, четвертий – керівник однойменної фракції, народний депутат України Сергій Соболєв, п'ятий – громадська діячка Олена Шкрум, яка займається проблемами переселенців.

У першій десятці також заступник голови Всеукраїнської асоціації сільських і селищних рад Вадим Івченко, народний депутат України Григорій Немиря, керівник «Батьківщини молоді» Іван Крулько, економіст Олексій Рябчин і політичний аналітик Ігор Жданов.

Загалом же кістяк списку партії «Батьківщина» становлять народні депутати, члени однойменної фракції, громадські активісти, економісти та підприємці.

Проходження до парламенту пророкують і новоутворені на основі колишніх депутатів від «Батьківщини» партії «Народний фронт», очолювані прем'єром Арсенієм Яценюком. Другою в списку цієї партії стала журналістка та громадська діячка Тетяна Чорнопол. Також у авангарді «Народного фронту» – Голова українського парламенту Олександр Турчинов, колишній секретар РНБО Андрій Парубій і командир батальйону «Миротворець» Андрій Тетерук.

До другої п'ятірки ввійшли міністр внутрішніх справ Арсен Аваков, колишній заступник секретаря РНБО Вікторія Сумар, народні депутати В'ячеслав Кириленко та Лілія Гриневич, комбат батальйону «Дніпро-1» Юрій Береза. Крім того, за списками «Народного фронту» на вибори підуть міністри: юстиції Павло Петренко, соціальної політики Людмила Денисова, а також народний депутат України, колишній глава адміністрації в. о. Президента України Сергій Пашинський.

Після виходу Арсенія Яценюка, Олександра Турчинова, Арсена Авакова та інших відомих політиків із лав «Батьківщини» прогнозувалися їхні похід на вибори в Блоці Петра Порошенка. Проте на установчому з'їзді партії «Народний фронт» її

голова заявив, що йтиме на вибори самостійно та не об'єднуватиметься в передвиборних перегонах із Блоком Петра Порошенка. Але він не виключає такої «унії» після виборів для створення парламентської коаліції.

Рейтинг Всеукраїнського об'єднання «Свобода» коливається на межі прохідного бар'єра. Проте соціологи та політологи добре пам'ятають схожу ситуацію і напередодні попередніх виборів, коли в результаті ця політична сила, очолювана Олегом Тягнибоком, провела до парламенту 35 народних депутатів. Тож ВО «Свобода» залишила виборчий список практично незмінним.

«Свободу» на виборах очолив її лідер і голова однойменної парламентської фракції Олег Тягнибок. Друге місце в списку посів заступник Голови парламенту Руслан Кожулинський, третє – віце-прем'єр з гуманітарних питань Олександр Сич, четверте – депутат парламенту народний артист Богдан Бенюк, п'яте – голова Харківської обласної організації партії, командир взводу 22-го мотопіхотного батальйону Олексій Миргородський. Другу п'ятірку списку відкриває голова Волинської обласної організації партії, народний депутат України Анатолій Вітів. Шостий номер – народний депутат України Олександр Мирний, восьмий – міністр екології і природних ресурсів Андрій Мохник. До першої десятки також увійшли народні депутати України Олег Панькевич та Ігор Мірошніченко.

Вливається у «велику» політику й донедавна локальна партія львівського мера Андрія Садового «Самопоміч». За даними соціологів, ця політична сила впритул наблизилася до прохідного бар'єра й за певних обставин може його подолати. До першої п'ятірки списку «Самопоміч» ввійшли: співзасновниця громадської ініціативи «Реанімаційний пакет реформ» Ганна Гопко, командир батальйону «Донбас» Семен Семенченко (2), засновник ІТ-компанії «Елекс» львів'янин Олексій Скрипник (3), директор Української правничої фундації Оксана Сироїд (4) та голова благодійного фонду «Коло» Віктор Кривенко.

Левову частку списку становлять невідомі широкому загалові люди, котрі на сайті партії представлені як «експерти» в різних галузях. Перший номер «Самопоміч» Ганна Гопко заявила, що фігуранти списку готові вже зараз «очолювати профільні комітети парламенту, розробляти законопроекти».

Основу списку «Опозиційного блоку» [«Партія розвитку України», партії «Центр» (керівник Вадим Рабинович), «Нова політика», «Державний нейтралітет», «Україна, вперед!» і «Трудова Україна»] становлять колишні «регіонали», які балотуються попри заяву керівника Партії регіонів Бориса Колеснікова про відмову від участі у виборах.

Очолив список экс-віце-прем'єр уряду Азарова Юрій Бойко. Туди також потрапили колишній урядовець Олександр Вілкул, экс-голова Харківської облдержадміністрації Михайло Добкін, президент Всеукраїнського єврейського конгресу Вадим Рабинович, колишній заступник глави адміністрації Президента Сергій Ларін, экс-гендиректор «Азовсталь» Олексій Білий, народний депутат України Нестор Шуфрич, екс-міністр соціальної політики Наталія Королевська, голова парламентського Комітету з питань охорони здоров'я Тетяна Бахтєєва та колишній голова Одеської облдержадміністрації Микола Скорик.

Партія Сергія Тігіпка «Сильна Україна» відмовилася йти на вибори з опозиційним блоком. Шанси цієї політичної сили пройти в парламент політологи оцінюють як 50/50.

Основу списку «Сильної України» становлять колишні члени «Партії регіонів», які відлучилися її після втечі Віктора Януковича. Очолив список Сергій Тігіпка. Другий номер – Валерій Хорошковський. Замкнула трійку списку заступник голови партії «Сильна Україна» Світлана Фабрикант. До першої п'ятірки також увійшли голова Запорізького обласного осередку «Сильної України» Андрій Гамов та генеральний директор інвестиційної компанії *Concorde Capital* Ігор Мазепа. Шостий – представник Миколаївської облорганізації «Сильної України» Ігор Жадан.

Крім того, до першої десятки партсписку ввійшли Лариса Мельничук, колишній голова Держслужби автомобільних доріг Вадим Гуржос, народний депутат, президент Федерації баскетболу України Олександр Волков, представник Київської облорганізації «Сильної України» Олег Шаблатович. Одинадцятий номер – власник корпорації «УкрАВТО» Таріел Васадзе.

У прохідній частині списку також Святослав Піскун (номер 16) та Микола Джига (14).

На вибори йде й Комуністична партія України. Зауважмо, що про заборону її діяльності Міністерство юстиції подало позов до суду. Список КПУ налічує 205 кандидатів. До першої п'ятірки ввійшли Петро Симоненко, Адам Мартинюк, Катерина Самойлик, Василь Сіренко, під п'ятим номером – Петро Цибенко.

Отже, на майбутніх виборах буде представлено весь спектр політичних сил на будь-який смак. Можливо, українцям нарешті не доведеться обирати «з двох зол менше», а справді вдасться віддати голос за ту політичну силу, діяльність якої найбільше імпонує. Ту партію, до котрої входять найавторитетніші люди, яким довіряють і які, ставши народними депутатами стануть гідними представниками гордого, сміливого, сильного, єдиного українського народу.